

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT
OŚRODEK INFORMACJI

629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04
693 - 46 - 92, 625 - 76 - 23

UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24
00 - 503 W A R S Z A W A
TELEFAX 629 - 40 - 89

INTERNET

<http://www.cbos.pl>

E-mail: sekretariat@cbos.pl

BS/178/2006

TVP, TVN I POLSAT W OPINIACH POLAKÓW

KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, LISTOPAD 2006

PRZEDRUK I ROZPOWSZECHNIANIE MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku
28 września 2006 roku

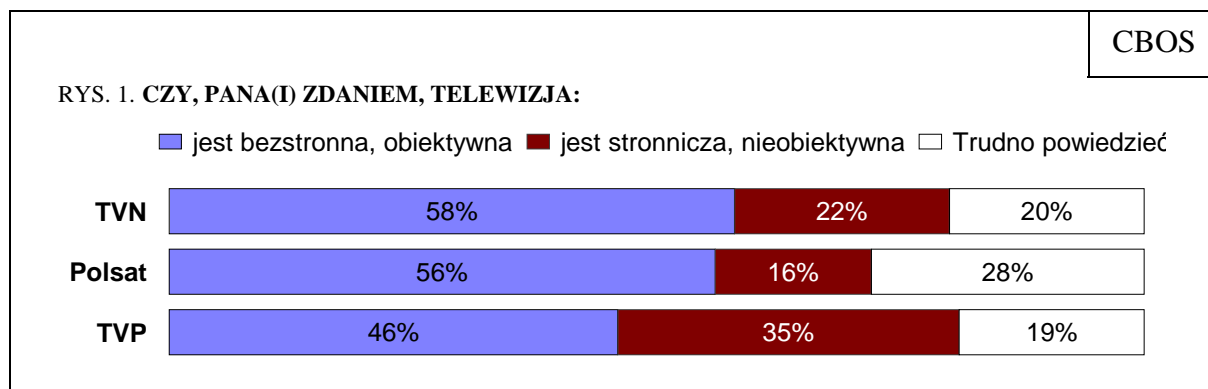
W ostatnim czasie nadawcy telewizyjni stali się obiektem oskarżeń o tendencyjność w przedstawianiu informacji. Dotyczy to zarówno telewizji publicznej (której zarzucano stronnictwo w czasie kampanii wyborczej przed wyborami samorządowymi), jak i stacji komercyjnych (np. przy okazji emisji przez TVN taśm z nagranyimi rozmowami posłów PiS i Samoobrony). W badaniu listopadowym¹ zapytaliśmy Polaków o te sprawy. Poprosiliśmy widzów o ocenę różnych aspektów działania głównych stacji telewizyjnych.

OPINIE O TVP, TVN I POLSACIE

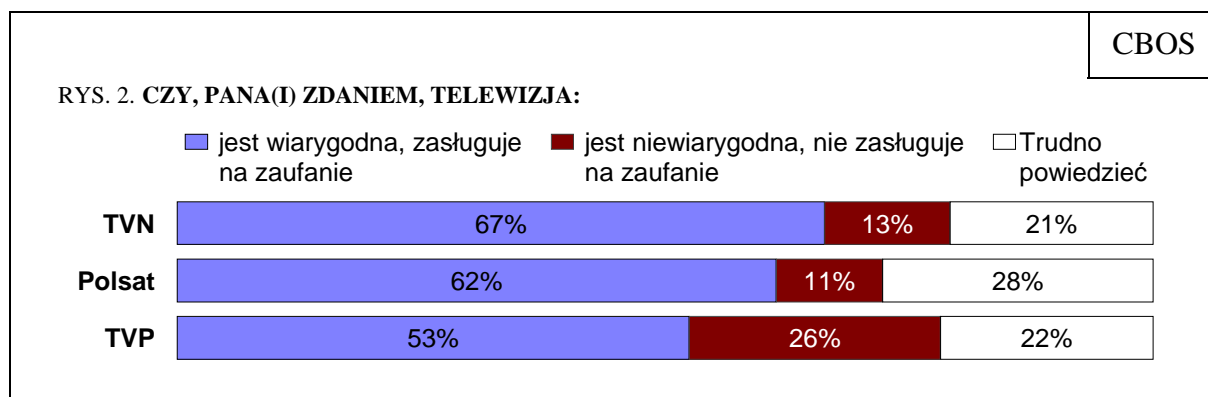
Respondenci oceniali trzech największych nadawców telewizyjnych (TVP, TVN i Polsat) pod względem: bezstronności, wiarygodności, pluralizmu politycznego, a także tego, czy ich oferta programowa jest interesująca. Pytania zadawaliśmy tylko tym osobom, które oglądają daną stację. W przypadku telewizji publicznej pytaliśmy o jej 1, 2 i 3 program łącznie.

Jeżeli chodzi o bezstronność, obiektywność, TVN i Polsat uzyskują oceny wyższe niż TVP. Większość widzów zarówno TVN, jak i Polsatu deklarujących, że zdarza im się oglądać programy tych stacji, ocenia je jako bezstronne, obiektywne (odpowiednio: 58% i 56%). Jako stronnicze postrzega te dwie stacje po około jednej piątej ich widzów (22% i 16%), pozostali nie mają wyrobionego zdania. Telewizja publiczna oceniana jest jako bezstronna, obiektywna przez blisko połowę swoich widzów (46%), jedna trzecia zaś (35%) sądzi, że jest ona stronnicza, nieobiektywna.

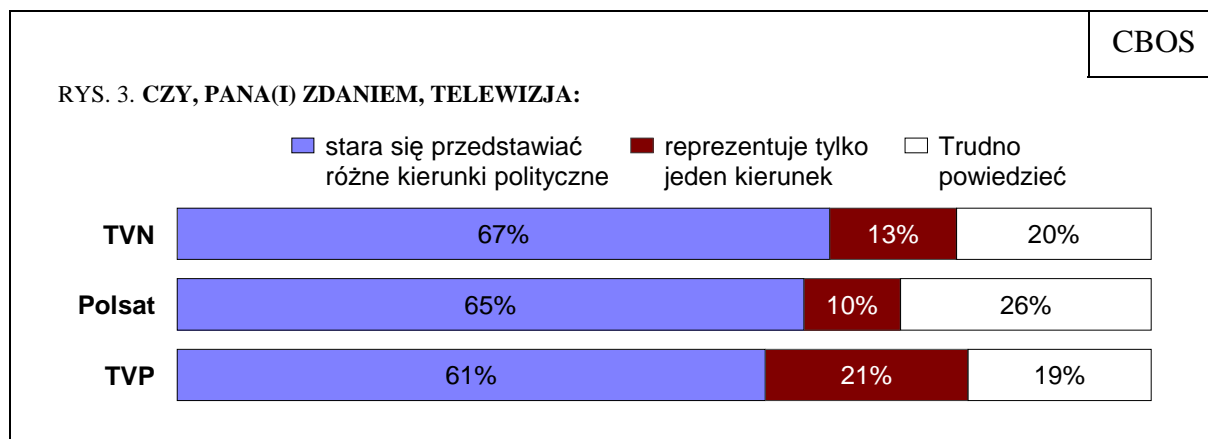
¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (198) przeprowadzono w dniach 2–5 listopada 2006 roku na liczącej 979 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

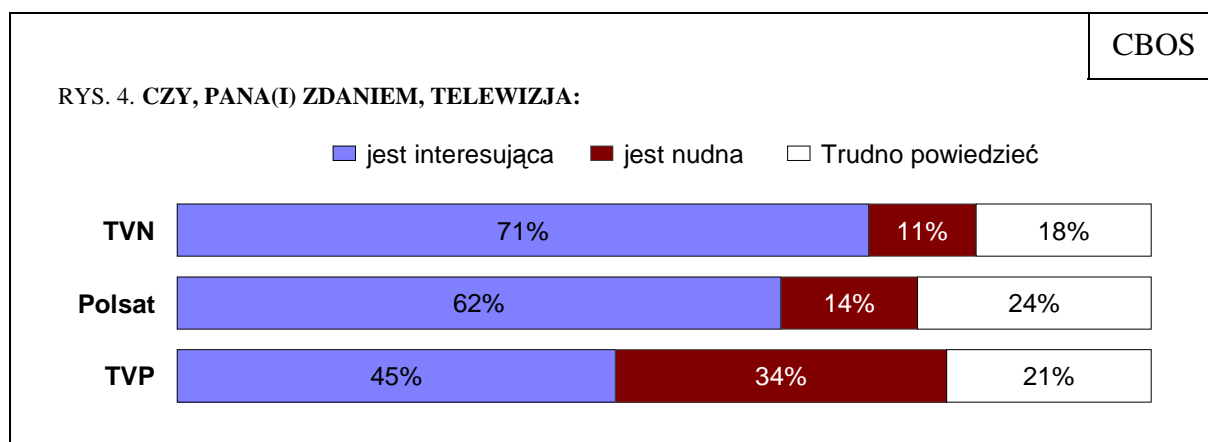
Wiarygodność jest kryterium oceny ogólniejszym od bezstronności. Teoretycznie rzecz biorąc nadawca może być wiarygodny przedstawiając prawdziwe informacje, lecz stronniczy – specjalnie je komentując lub wybierając. Poszczególne stacje telewizyjne lepiej oceniane są pod względem wiarygodności niż bezstronności. Wiarygodność TVN i Polsatu oceniana jest wyżej niż telewizji publicznej. Nieco więcej niż połowa dorosłych (53%) sądzi, że TVP jest wiarygodna, zasługuje na zaufanie, natomiast jedna czwarta (26%) ma odmienną opinię w tej sprawie. Dwie trzecie widzów (67%) darzy zaufaniem TVN, a 13% jest zdania, że nie zasługuje on na zaufanie. Ponad trzy piąte pytaných (62%) uznaje Polsat za stację wiarygodną, natomiast 11% – za niewiarygodną.

Zdaniem respondentów, TVN i Polsat w większym stopniu niż TVP odzwierciedlają różnorodność poglądów politycznych w kraju. Trzy piąte (61%) uważa, że TVP stara się przedstawiać różne kierunki polityczne, a 21% twierdzi, że reprezentuje tylko jeden kierunek. Dwie trzecie dorosłych oglądających TVN (67%) i niemal tyle samo widzów Polsatu (65%) jest zdania, że stacje te przedstawiają różne kierunki polityczne, a grupy znacząco mniejsze niż w przypadku TVP – że jeden kierunek (odpowiednio: 13% i 10%).

W opinii publicznej najciekawsze są programy TVN, najmniej ciekawe – TVP. Ponad dwie piąte dorosłych widzów telewizji publicznej (45%) uważa, że jej programy są interesujące, a jedna trzecia (34%) – że nudne. Większość Polaków oglądających TVN (71%) twierdzi, że programy tej stacji są ciekawe. Programy Polsatu ocenia jako interesujące 62% jego widzów.

Dotychczas zadając pytania o bezstronność, wiarygodność, pluralizm polityczny oraz o ocenę oferty programowej uwzględnialiśmy w badaniach tylko TVP, a więc jedynie w przypadku tego nadawcy możemy prześledzić zmiany opinii w czasie. W ciągu ostatnich sześciu lat oceny telewizji publicznej w każdym badanym wymiarze znacząco się pogorszyły.

Po raz pierwszy od września 1996 roku mniej niż połowa widzów uznaje TVP za bezstronną. Także pod względem wiarygodności telewizja publiczna uzyskuje oceny najgorsze od dziesięciu lat.

Tabela 1

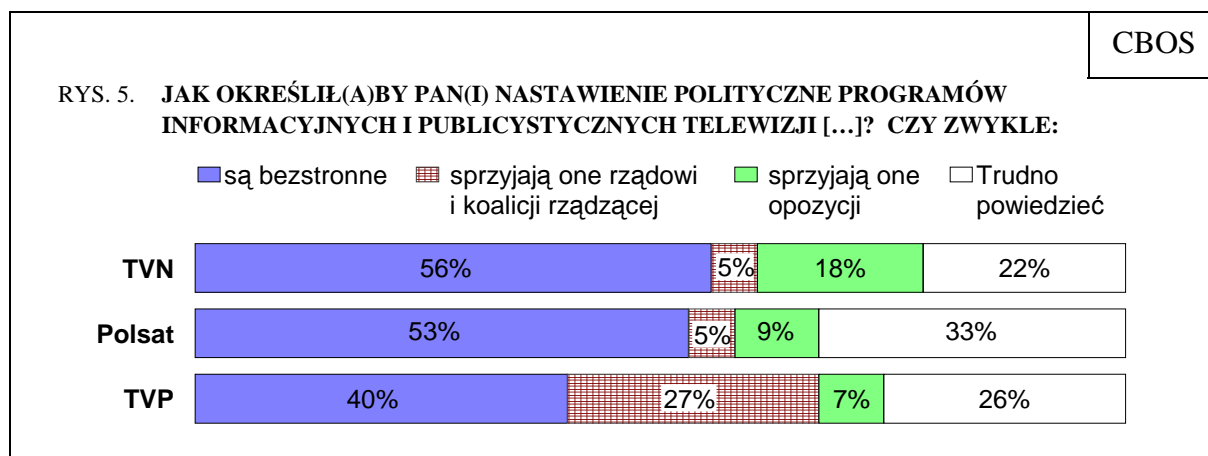
Czy, Pana(i) zdaniem, TVP:	Wskazania respondentów według terminów badań						
	V 1994	IV 1995	III 1996	IX 1996	VII 1998	XI 2000	XI 2006
	w procentach						
- jest bezstronna, obiektywna	44	49	51	40	55	62	46
- jest stronnicza, nieobiektywna	35	31	30	38	24	24	35
Trudno powiedzieć	21	20	19	23	21	13	19
- jest wiarygodna, zasługuje na zaufanie	48	55	55	47	60	70	53
- jest niewiarygodna, nie zasługuje na zaufanie	30	27	26	30	20	18	26
Trudno powiedzieć	23	18	19	23	20	12	22
- reprezentuje tylko jeden kierunek polityczny	12	13	11	14	13	10	21
- stara się przedstawiać różne kierunki polityczne	67	72	74	71	71	77	61
Trudno powiedzieć	21	15	15	15	16	13	19
- jest nudna	41	35	29	32	28	19	34
- jest interesująca	41	48	52	49	53	64	45
Trudno powiedzieć	19	16	19	19	19	17	21

Oceny pluralizmu politycznego w TVP są najgorsze z dotychczasowych – obecnie więcej widzów niż kiedykolwiek (21%) twierdzi, że telewizja publiczna reprezentuje tylko jeden kierunek polityczny, niemniej jednak większość (61%) nadal jest zdania, że TVP stara się przedstawiać różne opcje.

Programy telewizji publicznej uznaje za ciekawe zdecydowanie mniej osób niż sześć lat temu. W tym wymiarze oceny TVP są najgorsze od 1994 roku.

NASTAWIENIE POLITYCZNE PROGRAMÓW INFORMACYJNYCH I PUBLICYSTYCZNYCH

Respondentów poprosiliśmy o ocenę nastawienia politycznego programów informacyjnych i publicystycznych emitowanych w TVP, TVN i Polsacie – czy sprzyjają one rządowi i koalicji rządzącej, opozycji, czy też są bezstronne. W przypadku wszystkich trzech nadawców największe grupy stanowią widzowie określający ich programy jako bezstronne, jednak mniej ich jest w przypadku TVP (40%) niż TVN (56%) i Polsatu (53%). TVP stosunkowo często postrzegana jest przez swoich widzów jako nadawca sprzyjający rządowi (27%), rzadko (7%) – opozycji. W przypadku TVN jest odwrotnie: 18% widzów tej stacji sądzi, że opowiada się ona po stronie opozycji, a 5% – że po stronie rządu. Spośród widzów Polsatu co jedenasty (9%) ocenia, że jego programy sprzyjają opozycji, a 5% – że rządowi. Jedna trzecia osób oglądających Polsat nie potrafi określić nastawienia politycznego programów informacyjnych i publicystycznych tego nadawcy.

W ocenach nastawienia politycznego programów TVP dużą rolę odgrywa poziom wykształcenia. Im jest on wyższy, tym częściej widzowie sądzą, że telewizja publiczna sprzyja rządowi i koalicji, a rzadziej – że jest bezstronna. Wśród widzów najlepiej wykształconych największą grupę stanowią ci, którzy są przekonani, że TVP sprzyja ekipie rządzącej.

Jeżeli chodzi o oceny TVN, wraz z wykształceniem rośnie liczba widzów uważających, że stacja ta opowiada się po stronie opozycji. Odsetek osób sądzących, że jest ona bezstronna, stanowi przynajmniej połowę w poszczególnych kategoriach wykształcenia. Warto dodać, że im lepiej wykształceni są respondenci, tym rzadziej wskazują odpowiedź „trudno powiedzieć”.

Zwolennicy partii tworzących koalicję rządową (PiS, Samoobrony i LPR) rzadziej niż potencjalni wyborcy ugrupowań opozycyjnych (PO, PSL oraz lewicy wraz z PD) skłonni są przypisywać TVP nastawienie prorządowe. W elektoratach Platformy Obywatelskiej i centrolewicy największą grupę stanowią osoby sądzące, że w programach informacyjnych i publicystycznych telewizja publiczna sprzyja rządowi i koalicji.

Jeżeli chodzi o opinie na temat programów publicystycznych i informacyjnych TVN, nastawienie do koalicji i opozycji jest mniej wyraźne. Potencjalni wyborcy zarówno PO, SLD-SdPi-PD-UP, jak i Samoobrony w większości twierdzą, że są one bezstronne. Wśród pozostałych wyróżnia się elektorat PiS: grupy osób sądzących, że TVN sprzyja opozycji, i niedostrzegających zaangażowania po którejkolwiek ze stron są jednakowej wielkości.

W opiniach na temat Polsatu przekonanie o bezstronności tego nadawcy przeważa w elektoratach wszystkich partii reprezentowanych w Sejmie, a także wśród osób niezamierzających brać udziału w ewentualnych wyborach parlamentarnych.

Tabela 2

Jak określił(a)by Pan(i) nastawienie polityczne programów informacyjnych i publicystycznych telewizji:	Elektoraty partii politycznych						
	LPR	PO	PSL	PiS	Samo- obrona	SLD- SdPI- PD-UP	Nie- głosu- jący
	w procentach						
TVP							
Sprzyjają one rządowi i koalicji rządzącej	17	44	30	22	22	39	23
Sprzyjają one opozycji	8	5	6	15	10	6	5
Są bezstronne	44	37	53	42	49	25	42
TVN							
Sprzyjają one rządowi i koalicji rządzącej	10	2	24	3	9	8	3
Sprzyjają one opozycji	9	16	19	44	18	27	12
Są bezstronne	29	68	39	46	56	55	58
Polsat							
Sprzyjają one rządowi i koalicji rządzącej	12	1	12	4	5	11	5
Sprzyjają one opozycji	0	9	8	21	0	14	7
Są bezstronne	52	65	56	58	61	42	51

Pominięto odpowiedzi „trudno powiedzieć”

Działalność wszystkich trzech głównych nadawców telewizyjnych jest przez Polaków dobrze oceniana, jednak pod względem wiarygodności, obiektywizmu i zachowania pluralizmu politycznego TVN i Polsat uzyskują wyższe oceny niż TVP. Programy stacji komercyjnych są – zdaniem widzów – ciekawsze niż telewizji publicznej. W ciągu ostatnich sześciu lat oceny TVP się pogorszyły: mniej respondentów niż wówczas sądzi, że jest ona wiarygodna, bezstronna i interesująca.

Opracował
Michał WENZEL

A N E K S

Tabela 1. Jak określili(a)by Pan(i) nastawienie polityczne programów informacyjnych i publicystycznych **Telewizji Polskiej (publicznej)**? Czy zwykle:
1 - sprzyjają one rządowi i koalicji rządzącej; 2 - sprzyjają one opozycji; 3 - są bezstronne

(%)

	1	2	3	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	27	7	40	26	948
Płeć					
Mężczyźni	30	5	43	22	456
Kobiety	23	8	38	31	492
Wiek					
18-24 lat	22	6	44	29	146
25-34	32	2	46	20	173
35-44	26	10	37	28	148
45-54	31	8	40	20	200
55-64	31	8	32	28	129
65 lat i więcej	17	5	41	37	153
Miejsce zamieszkania					
Wieś	26	6	40	28	348
Miasto do 20 tys.	24	5	47	24	131
20-100 tys.	28	8	36	28	192
101-500 tys.	29	7	38	26	168
501 tys.i więcej mieszk.	26	6	44	24	109
Wykształcenie					
Podstawowe	20	5	39	36	262
Zasadnicze zawodowe	24	7	47	23	252
Średnie	29	8	40	23	330
Wyższe	43	6	30	21	104
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	49	8	27	16	55
Prac.umysł.niż.szczębła	30	9	31	30	81
Pracownicy fiz.- umysł.	21	7	51	21	89
Robotnicy wykwalifikowani	28	3	50	18	96
Robotnicy niewykwalifik.	29	5	35	31	33
Rolnicy	27	6	47	21	49
Pracujący na własny rach.	33	4	31	32	32
Bierni zawodowo					
Renciści	20	4	34	41	85
Emeryci	23	7	39	30	207
Uczniowie i studenci	28	8	41	24	74
Bezrobotni	26	3	42	29	110
Gospodynie domowe i inni	27	15	50	8	37
Pracuje w:					
inst. państw., publicznej	39	9	34	18	133
spółce właścicieli					
prywatnych i państwa	26	2	42	30	73
sekt. pryw. poza rolnict.	27	7	43	24	192
prywatnym gosp. rolnym	27	6	49	19	49
Dochody na jedną osobę					
Do 300 zł	22	5	50	23	81
301-500	25	6	41	28	138
501-900	25	5	44	27	218
901-1200	34	9	32	25	82
Powyżej 1200 zł	44	9	30	17	89
Ocena własnych war. mater.					
Złe	21	5	48	26	256
Średnie	27	6	38	29	430
Dobre	33	9	36	22	261
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	24	12	40	24	74
Raz w tygodniu	22	7	43	27	462
1-2 razy w miesiącu	28	5	39	28	153
Kilka razy w roku	39	5	37	19	178
W ogóle nie uczestniczy	25	1	36	38	80
Poglądy polityczne					
Lewica	40	3	34	24	117
Centrum	29	6	44	21	288
Prawica	29	10	44	17	294
Trudno powiedzieć	15	6	35	44	247

Tabela 2. Jak określił(a)by Pan(i) nastawienie polityczne programów informacyjnych i publicystycznych **Telewizji TVN**? Czy zwykle: 1 - sprzyjają one rządowi i koalicji rządzącej; 2 - sprzyjają one opozycji; 3 - są bezstronne

(%)

	1	2	3	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	5	18	56	22	837
Płeć					
Mężczyźni	5	19	57	19	404
Kobiety	4	17	54	25	433
Wiek					
18-24 lat	4	18	59	19	140
25-34	2	18	63	17	157
35-44	4	18	51	27	135
45-54	5	24	53	18	174
55-64	8	12	62	18	104
65 lat i więcej	6	14	45	35	126
Miejsce zamieszkania					
Wieś	6	18	50	26	262
Miasto do 20 tys.	6	12	61	22	119
20-100 tys.	4	16	61	19	182
101-500 tys.	3	19	55	23	168
501 tys. i więcej mieszk.	3	25	56	15	105
Wykształcenie					
Podstawowe	7	11	51	31	218
Zasadnicze zawodowe	4	16	58	21	217
Średnie	4	21	57	18	302
Wyższe	2	28	54	16	100
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	4	26	58	11	53
Prac.umysł.niż.szczebla	3	29	41	27	78
Pracownicy fiz.- umysł.	1	16	64	18	82
Robotnicy wykwalifikowani	5	17	58	20	84
Robotnicy niewykwalifik.	5	3	68	24	25
Rolnicy	10	20	53	17	36
Pracujący na własny rach.	7	21	53	19	30
Bierni zawodowo					
Renciści	4	15	50	32	66
Emeryci	6	15	53	27	174
Uczniowie i studenci	6	24	56	14	74
Bezrobotni	1	13	61	25	99
Gospodynie domowe i inni	5	18	61	16	36
Pracuje w:					
inst. państw., publicznej	4	21	55	20	122
spółce właścicieli					
prywatnych i państwa	1	24	56	19	69
sekt. pryw. poza rolnict.	4	17	59	19	173
prywatnym gosp. rolnym	8	23	52	17	35
Dochody na jedną osobę					
Do 300 zł	4	9	72	15	69
301-500	4	17	56	23	120
501-900	6	19	55	20	189
901-1200	7	13	58	22	73
Powyżej 1200 zł	4	28	56	11	86
Ocena własnych war. mater.					
Złe	4	16	57	24	219
Średnie	5	15	56	24	366
Dobre	4	25	53	17	250
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	3	22	56	19	65
Raz w tygodniu	5	18	54	23	392
1-2 razy w miesiącu	6	18	54	22	137
Kilka razy w roku	3	22	59	16	167
W ogóle nie uczestniczy	2	9	57	32	76
Poglądy polityczne					
Lewica	3	18	65	13	112
Centrum	6	14	63	17	252
Prawica	5	28	53	15	263
Trudno powiedzieć	3	11	45	41	209

Tabela 3. Jak określił(a)by Pan(i) nastawienie polityczne programów informacyjnych i publicystycznych **Telewizji Polsat**? Czy zwykle: 1 - sprzyjają one rządowi i koalicji rządzącej; 2 - sprzyjają one opozycji; 3 - są bezstronne

(%)

	1	2	3	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	5	9	53	33	863
Płeć					
Mężczyźni	6	11	56	27	416
Kobiety	4	7	50	39	447
Wiek					
18-24 lat	2	8	56	33	141
25-34	5	12	55	27	170
35-44	6	6	57	31	137
45-54	7	8	51	33	179
55-64	6	7	58	29	112
65 lat i więcej	2	10	40	48	125
Miejsce zamieszkania					
Wieś	7	7	51	34	315
Miasto do 20 tys.	3	11	53	32	117
20-100 tys.	5	11	55	29	175
101-500 tys.	1	9	55	34	159
501 tys. i więcej mieszk.	4	9	53	34	97
Wykształcenie					
Podstawowe	3	7	48	42	229
Zasadnicze zawodowe	8	6	61	25	232
Średnie	4	10	53	33	305
Wyższe	2	17	47	34	96
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	1	20	50	29	48
Prac. umysł. niż. szczebla	4	13	45	38	74
Pracownicy fiz.- umysł.	5	6	52	37	85
Robotnicy wykwalifikowani	7	3	70	21	88
Robotnicy niewykwalifik.	4	8	52	36	30
Rolnicy	14	5	47	35	45
Pracujący na własny rach.	17	10	35	38	28
Bierni zawodowo					
Renciści	2	8	40	49	76
Emeryci	3	10	52	35	169
Uczniowie i studenci	3	9	56	32	74
Bezrobotni	5	8	65	22	107
Gospodynie domowe i inni	5	9	52	35	37
Pracuje w:					
inst. państw., publicznej	3	9	59	30	121
spółce właścicieli					
prywatnych i państwa	2	11	49	38	67
sekt. pryw. poza rolnict.	7	9	53	31	179
prywatnym gosp. rolnym	12	5	46	37	45
Dochody na jedną osobę					
Do 300 zł	7	5	61	26	82
301-500	5	6	57	32	126
501-900	5	8	56	31	197
901-1200	3	11	57	29	70
Powyżej 1200 zł	2	15	50	33	81
Ocena własnych war. mater.					
Złe	4	7	60	30	235
Średnie	6	7	52	36	386
Dobre	5	14	49	32	242
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	3	12	44	40	65
Raz w tygodniu	4	8	54	34	417
1-2 razy w miesiącu	8	10	45	38	145
Kilka razy w roku	4	12	63	21	164
W ogóle nie uczestniczy	8	2	50	41	72
Poglądy polityczne					
Lewica	9	7	59	25	116
Centrum	6	6	59	30	259
Prawica	4	16	55	25	270
Trudno powiedzieć	2	5	42	51	218